

УДК 336.767:303.413.2(100)

РОЛЬ ЦИФРОВИХ ПЛАТФОРМ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ НАЦІОНАЛЬНОЇ СТІЙКОСТІ: ВІД БАНКІВСЬКИХ ІННОВАЦІЙ ДО ЕКОСИСТЕМИ ДЕРЖАВНИХ СЕРВІСІВ

Пивоваров М.О.

e-mail: maksym.pyvovarov@nure.ua

Науковий керівник – к.е.н., доц. Пономарьов С.В.

Харківський національний університет радіоелектроніки, каф. ЕК
м. Харків, Україна

This work provides an extensive and multi-layered analysis of the evolution of Ukraine's digital ecosystem as a cornerstone of national resilience. The study traces the historical and technological trajectory from innovative fintech solutions (Privat24, Monobank) to the comprehensive GovTech infrastructure (Diia ecosystem) and critical military digitalization tools (Rezerv+). The author explores how the synergy between banking identification systems (BankID) and state cloud-based registries has ensured the continuity of government functions during global crises and periods martial law. The Ukrainian experience is analyzed as a unique global model for building a «digital fortress» that effectively integrates financial services, civil administration, and national defense into a single, resilient ecosystem.

Процеси цифровізації в Україні за останні десятиліття пройшли шлях від локальних інновацій у банківському секторі до формування комплексної екосистеми державних сервісів, яка стала фундаментом національної стійкості в умовах безпрецедентних глобальних та внутрішніх викликів. Ключовим драйвером цього процесу на початковому етапі виступив сектор фінансових технологій (FinTech). ПриватБанк, завдяки розробці та масовому впровадженню платформи «Приват24», фактично здійснив цифрову революцію, сформувавши у мільйонів громадян звичку до дистанційного керування активами та безпаперової взаємодії. Згодом поява першого мобільного необанку monobank додатково стимулювала ринок, запропонувавши надвисокі стандарти користувацького досвіду (UX/UI), швидку онбординг-верифікацію та гейміфікацію послуг [1].

Важливо підкреслити, що саме успіх банківського сектору дозволив реалізувати систему BankID НБУ – єдину систему дистанційної ідентифікації, яка стала «цифровим паспортом» для доступу до державних послуг. Це створило критично важливий рівень довіри між громадянином, комерційним банком та державними інституціями, забезпечивши безпечний обмін даними без фізичної присутності особи.

Наступним етапом цифрової еволюції стало створення Міністерством цифрової трансформації екосистеми «Дія». Проєкт «Держава у смартфоні» перетворився на потужну GovTech-платформу, яка змінила архітектуру публічного управління. Запровадження цифрових документів, що мають

повну юридичну силу (ID-картка, закордонний паспорт, водійське посвідчення), зробило Україну світовим лідером у сфері мобільної ідентифікації. В умовах повномасштабного вторгнення «Дія» трансформувалася у цифрову фортецю національної стійкості. Вона дозволила забезпечити безперервність надання адміністративних послуг навіть у зонах активних бойових дій, реалізувати програми соціальної підтримки (виплати «єПідтримка» та допомога внутрішньо переміщеним особам), а також забезпечити фіксацію збитків від руйнування житлового фонду («єВідновлення») [2].

«Дія» стала інструментом прямої участі громадян у захисті держави через функціонал збору коштів на армію (United24), опитування щодо суспільно важливих питань та надання розвідданих через чат-боти. Технологічна гнучкість платформи дозволила оперативно розгортати нові сервіси у відповідь на виклики воєнного часу, що є ключовою ознакою адаптивної національної стійкості.

Окремим стратегічним напрямом стала цифровізація оборонної сфери, втілена у застосунку «Резерв+». Ця платформа стала інструментом трансформації взаємодії між військовозобов'язаними та державними структурами (ТЦК та СП) в умовах воєнного стану. Завдяки інтеграції із реєстром «Оберіг», застосунок дозволив мільйонам громадян дистанційно оновити свої облікові дані, що зняло надмірне навантаження на фізичну інфраструктуру та мінімізувало корупційні ризики [3].

Впровадження електронного військово-облікового документа із QR-кодом стало завершальним елементом формування єдиного цифрового профілю громадянина, де дані з різних відомств (міграційна служба, МВС, Міноборони) синхронізуються у реальному часі. Це дозволяє державі оперувати точними даними (Data-driven governance) для планування оборонних ресурсів, що безпосередньо впливає на обороноздатність країни. Синергія фінтех-інструментів, цивільних сервісів «Дії» та мілітарних рішень «Резерв+» створює замкнений цикл цифрової взаємодії, де громадянин відчуває присутність держави та отримує необхідну допомогу незалежно від свого місця перебування.

Забезпечення стійкості такої масштабованої системи потребує виняткових заходів кібербезпеки. Українська модель передбачає використання хмарних технологій (Cloud-first policy), що дозволяє зберігати критичні дані за межами країни у захищених дата-центрах країн-партнерів. Це нівелює ризики фізичного знищення серверів. Водночас багаторівневе шифрування, постійні Bug Bounty-програми та моніторинг кіберзагроз роблять українські цифрові платформи одними з найбільш захищених у світі [4].

Важливим аспектом є також розвиток цифрової грамотності населення: масове використання «Приват24» та «Монобанк» підготувало суспільство до швидкого прийняття «Дії» та «Резерв+», що забезпечило високий рівень

проникнення технологій навіть серед старших вікових груп. Україна сьогодні виступає не лише споживачем, а й глобальним експортером цифрових рішень, пропонуючи іншим країнам модель «держави як платформи», яка здатна витримувати екстремальні навантаження. Досвід України демонструє, що інтеграція інноваційних технологій у систему публічного управління може значно підвищити доступність адміністративних процесів. У перспективі така модель цифрової держави може стати прикладом для інших країн, які прагнуть модернізувати власні системи державного управління.

У підсумку слід зазначити, що шлях від банківських інновацій до екосистеми державних сервісів – це не просто шлях технологічного оновлення, а процес формування нової цифрової ідентичності нації. Синергія фінансового сектору, GovTech та Military-Tech платформ створила унікальну інфраструктуру, яка гарантує стабільність функціонування держави у кризових умовах. Подальша цифровізація митних послуг, судової системи та впровадження штучного інтелекту у державне управління дозволять Україні ще більше зміцнити свою національну стійкість та стати світовим взірцем цифрового демократичного суспільства XXI століття [5].

Список використаних джерел

1. Tymots M. Вплив інновацій у банківських застосунках на клієнтський досвід та позиції банків на ринку. *Економіка та Суспільство*. 2025. Vol. 4, № 5. pp. 108-120. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-73-119>
2. Mamediiieva G. Ukraine's Digital Transformation: Innovation for Resilience. Harvard Kennedy School, Center for International Development. 2025. URL: <https://www.hks.harvard.edu/centers/cid/voices/ukraines-digital-transformation-innovation-resilience> (дата звернення: 11.03.2026).
3. Ministry of Defence of Ukraine. *Електронний документ у Резерв+ стає основним для військовозобов'язаних*. MoD News. 2025. URL: <https://mod.gov.ua/en/news/the-electronic-document-in-reserve-becomes-the-primary-military-registration-document-for-individuals-labile-for-military-service> (дата звернення: 11.03.2026).
4. Fedyshyn M., Zhurko R., Lobko O. Роль fintech у розвитку фінансового ринку України. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2024. Vol. 2. No. 20. pp. 278-291. DOI: <https://doi.org/10.15330/apred.2.20.278-291> (дата звернення: 11.03.2026).
5. Пантюхов А.О. Цифрова валюта центрального банку в Україні: оцінка готовності до впровадження станом на 2025 рік та міжнародна основа. *Публічне управління і політика*. 2025. № 6(10). DOI: <https://doi.org/10.70651/3041-2498/2025.6.02> (дата звернення: 11.03.2026).